

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága az Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr.Pesti Gábor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr.Bíró Ildikó jogtanácsos által képviselt Vám- és Pénzügyőrség Dél-alföldi Regionális Parancsnoksága (6724 Szeged, Csemegi u. 4.) alperes elleni jövedéki ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a Csongrád Megyei Bíróság 2009. május 28. napján kelt 3.K.20.384/2009/4. számú jogerős ítélete ellen az alperes részéről 5. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott helyen és napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Csongrád Megyei Bíróság 3.K.20.384/2009/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

A le nem rótt 32.800 (harminckettőezer-nyolcszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Szegedi Fővámhivatal járőrei 2008. szeptember 2. napján ellenőrzést tartottak a felperes és házastársa osztatlan közös tulajdonában álló, szám alatti ingatlanon. A járőrök a melléképület padlásának átvizsgálása során 920 doboz magyar adójegy nélküli dohányterméket találtak. Az ingatlanban tartózkodó (a felperes gyermeke) a cigaretta származását, adózott voltát igazolni nem tudta. Nyilatkozata szerint azt saját fogyasztásra vásárolta, amelyről az ingatlan tulajdonosainak, illetőleg az ingatlanban lakó személyeknek nem volt tudomásuk.

Az elsőfokú vámhatóság a felperes és házastársa, valamint nevű gyermekük meghallgatását követően, határozatával a felperest jövedéki törvénysértés elkövetése miatt, az egyetemlegesség

szabályainak alkalmazásával, 547.400 forint jövedéki bírság megfizetésére kötelezte.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2009. január 22. napján meghozott 2326/2009. számú határozatával az elsőfokú határozatot - az egyetemlegességhez kapcsolódóan - a rendelkező és az indoklási részt érintően is megváltoztatta, egyebekben az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Az alperesi határozat rendelkező része szerint a 2. számú társkötelezett felperes, míg az 1. számú a házastársa, akik együttesen kötelesek a jövedéki bírság megfizetésére. Határozata indokolásában idézte a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Jöt.) 1. § /4/ bekezdését, 114. § /1/ bekezdés b/ pontját és 114. § /2/ bekezdés b/, valamint c/ pontját, azzal, hogy a felperes a birtokában tartott kereskedelmi mennyiségű dohánygyártmány adózott voltát igazolni nem tudta, ezért jövedéki bírság megfizetésére köteles. Hangsúlyozta, hogy a jogkövetkezmény a birtoklás tényéhez kapcsolódik, melyből következik az is, hogy az ingatlan tulajdonosaként és birtokosaként a felelőssége megállapítható. Nem tulajdonított annak jelentőséget, hogy a dohányterméket ki szerezte be.

A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát, eredményeképpen annak az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését kérte. Keresete indokaként hivatkozott arra, hogy egyértelműen bizonyítást nyert az a tény, miszerint a cigarettát gyermeke tárolta és birtokolta a tudta nélkül. A felelősség kizárólag a jövedéki törvénysértés elkövetőjét terheli. Az ingatlan tulajdonosának csak a bírságot érintő egyetemleges kötelezettsége lett volna megállapítható.

A megyei bíróság a keresetet alaposnak találta, ezért az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte. Ítélete indokolásában a Jöt. 114. § /1/ bekezdés b/ pontját és 114. § /2/ bekezdés b/ pontját kiemelve rámutatott arra, hogy jogsértően határozta meg a felperes, házastársa, valamint gyermekük felelősségét külön-külön a vámhatóság. Mindez azt eredményezné, hogy az a birtoklás objektív tényére figyelemmel többszörösen szabható ki a jövedéki bírság. A Jöt. 2008. január 1. napjától hatályos 116/B. §-ában foglaltak azt erősítik meg, hogy a jövedéki bírság egyszeresen szabható ki, amelynek megfizetéséért a jövedéki termék megszerzője és a birtokosa közösen felelősek. Hangsúlyozta, hogy a megismételt eljárásban csak olyan határozat hozható, amely a felperes házastársa és gyermeke együttes felelősségét állapítja meg a jövedéki törvénysértés miatt. Ez történhet a Szűcs Marcell vonatkozásában hozott határozat kiegészítésével vagy új határozat hozatalával.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte a jogerős ítélet megváltoztatása mellett a kereset elutasítását. Álláspontja szerint, a jogerős ítélet a Jöt. 1. § /4/ bekezdésébe és 114. § /1/ bekezdésébe ütközően nem vette figyelembe azon tényt, hogy több elkövetési magatartás határozható meg. Jelen ügyben a felperes gyermeke a dohányáru megszerzéséért, a felperes pedig a birtoklásáért sújtható bírsággal. Rámutatott arra, hogy a felperes gyermekét érintő, bírságot kiszabó határozat jogerőre emelkedett, amely a per tárgyát sem képezte, ezért a bíróság a kereseti kérelmen is túlterjeszkedett, amikor annak megváltoztatását vagy rendelkezései figyelembevételét írta elő.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § /1/ bekezdése alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Jöt. 1. § /4/ bekezdése értelmében szabad forgalomban csak olyan jövedéki termék szerezhető be, tartható birtokban, használható fel, értékesíthető, szállítható, amely után az adót megfizették.

A Jöt. 114. § /1/ bekezdés b/ pontja, /2/ bekezdés b/ és c/ pontja értelmében a jövedéki termék birtokosa, szállítója, értékesítője, felhasználója és megszerzője is jövedéki bírsággal sújtható.

A perben nem volt vitás, hogy a dohányterméket szerezte be. Keresetlevél mellékleteként csatolásra került az a elsőfokú vámhatóság által hozott 65766-40/2008. számú határozat, amely nevezettet jövedéki terménysértés elkövetése okán - többek között 547.400 forint jövedéki bírság megfizetésére kötelezte - a Jöt. 114. § /1/ bekezdés b/ pontjára, /2/ bekezdés b/ és c/ pontjára alapozottan. A csatolt iratokból és a határozat indokolásából kitűnően az elsőfokú hatóság nemcsak a beszerzést, hanem a cigaretta birtoklását is az említett magánszemély terhére róttá.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint, ha a dohányáru birtoklójának és a megszerzőjének személye egymástól elkülönül, nem kizárt az adott cselekményért a Jöt. fentebb hivatkozott rendelkezései alapján külön-külön bírságot kiszabni, függetlenül attól, hogy a jogsértést ugyanazon dologra nézve követték el. Amennyiben a megszerző és a birtokos személye ugyanaz, e tényt a szankció meghatározásakor figyelembe kell venni. A vámhatóságnak nincs lehetősége a bírság alapjául szolgáló cselekmények között oly módon „válogatni”, hogy ennek eredményeként többszörös bírság legyen kiszabható.

A jövedéki törvénysértést ugyanazon dologra nézve követték el, annak birtoklásáért a Jöt. 116/B. § /1/ bekezdése alapján valamennyi birtokos személy egyetemlegesen kötelezhető. E kötelezettség jogszabályon alapul és lehetőséget biztosít arra, hogy a vámhatóság maga döntsön arról, kivel szemben érvényesíti a követelést. Az egyetemlegesség intézményére alapozottan a vámhatóság bármelyik birtokostól akár egyidejűleg, vagy valamennyiüktől követelheti a teljes tartozást (Jöt. 116/B. § /2/ bekezdés).

A tényleges helyzet a birtokos személyét meghatározza. A Szűcs Marcellt érintő határozat indokolásából pedig egyértelműen megállapítható, hogy a jövedéki adózás alól elvont termék feletti hatalomgyakorlás a felperesnél és az előbbi személynél is fennáll, azaz ugyanazon dolgot egyidejűleg birtokolták. Helytállóan utalt az alperes arra, hogy a birtoklás nem függ tudati elemektől, annak tényén nem változtat a birtoklás jogos vagy jogalap nélküli volta. A perbeli esetben a dohánygyártmány megszerzője egyben annak birtokosa is volt, ebből fakadóan az adott mennyiség alapján kiszámított és egyszeresen kiszabható bírság összegét az elkövetők, mint társkötelezettek, közösen kell, hogy megfizessék.

A megyei bíróság az új eljárásra történő útmutatás során sem sértett jogszabályt, ugyanis a határozat kiegészítésének korlátját nem az adott határozat jogerőre emelkedése, hanem a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 81/B. § /2/ bekezdésében megfogalmazottak képezhetik.

A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet rendelkező részében az alperesi határozat száma elírásra került, ez azonban az ügy érdemét nem érintette. A jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályokat nem sértette meg, ezért a Pp. 275. § /3/ bekezdése alkalmazásával - az indokolása részbeni megváltoztatásával - hatályában fenntartotta.

Kötelezte a pervesztes felperest, az alperes felülvizsgálati perköltségének megfizetésére a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján.

A per tárgyi illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes teljes személyes illetékmentességére tekintettel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2010. május 17.

Dr.Kárpáti Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr.Sperka Kálmán sk. előadó bíró, Dr.Kalas Tibor sk. bíró

A kiadmány hitelél:

bíróági írnok